

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Bekijk hele krant

Gerelateerd archief

nrc•next

16 november 2013

ZORG

Wat is het allerbeste idee van het jaar? Uitkomst voor doven: de ondertitelbril

TAAL SLECHTHORENDHEID UNIVERSITEIT LEIDEN BRAIN AND COGNITION LINGUISTICS

UNIVERSITY CENTER

Het jaar is nog niet voorbij, maar nu al zijn de beste ideeën van 2013 verzameld in een boek. Zes wetenschappers over spraakmakende ontwikkelingen in hun vakgebied.

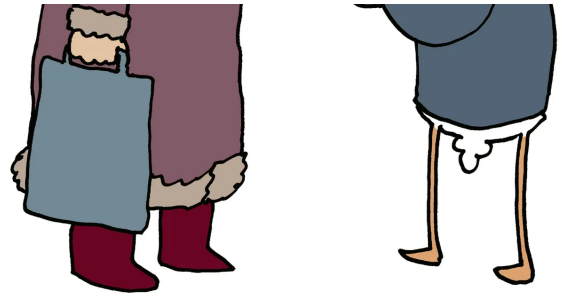
 16 november 2013 Leestijd 1 minuut

Is het hocus pocus, sciencefiction of serieuze wetenschap? Stel, u bent zo slechthorend dat een gehoorapparaat geen optie meer is. Slechthorend of doof zijn is een grote handicap, omdat onze samenleving voor een groot deel gebruik maakt van gesproken taal voor de informatie-uitwisseling.

Het bedrijf Oorzaak heeft een innovatief hulpmiddel voor mensen met een ernstige

gehoorbeperving ontwikkeld, dat in samenwerking met de Universiteit Leiden - in het bijzonder het Leiden University Center for Linguistics (LUCL) en het Leiden Institute for Brain and Cognition (LIBC) - getoetst en verder verbeterd wordt.

Nu is er het hulpmiddel Spraakzien - een speciale videobrill. Die werkt als volgt: de slechthorende of dove persoon draagt een speciale videobrill, uitgerust met een microfoon die het spraakgeluid van een gesprekspartner opvangt. Dit signaal wordt via een draadloze verbinding naar een laptop met spraakherkenningssoftware gestuurd. Denkbaar is dat dit in de toekomst middels een app op een smartphone gebeurt. Het herkende spraaksignaal wordt vervolgens direct omgezet naar tekst en teruggestuurd naar de videobrill, waar de tekst in de bril wordt geprojecteerd. De drager van de bril kan zo lezen wat er werd gezegd, zonder het oogcontact met degene tegenover hem te onderbreken.

De eerste proeven met plotsdoven hebben laten zien dat de verstaanbaarheid van spraak significant wordt verbeterd, zowel wat betreft losse woorden als hele zinnen. En misschien kan de bril in de toekomst ook wel vertalen, waardoor de bril ook voor normaal horenden interessant wordt. Doven zijn in ieder geval zeer positief over de ontwikkeling.

BIJDRAGEN VAN 150 MENSEN

Aan meer dan 150 wetenschappers, journalisten, programmamakers, studenten en kunstenaars is gevraagd wat zij het beste idee van het jaar vinden. De ingezonden ideeën gaan over onder meer politiek, filosofie en technologie. De ideeën zijn verzameld in het boek *Het beste idee van 2013*, dat vandaag verschijnt bij Uitgeverij De Wereld. *nrc.next* koos vijf bijdragen.

Prof. dr. Niels O. Schiller is hoogleraar Psycho- en Neurolinguïstiek aan de Universiteit Leiden.

Dr. ir. Michiel van Overbeek is natuurkundige en onderzoeker, onder meer bij Oorzaak dat de videobrill ontwikkelt.